

İnternet Kaynaklarından İntihal Yaptığının Farkında Değildim: Bir Olgubilim Araştırması

Ali ERSOY*

Özet

Birçok araştırma üniversite öğrencilerinin akademik çalışmalarında intihal yaptığını ve bunun da önemli bir sorun olduğunu belirtmektedir. Bu araştırmanın amacı araştırma raporlarında intihal yapan sınıf öğretmeni adaylarının bu deneyimlerine ilişkin görüşlerini anlamaktır. Araştırma olgubilim olarak desenlenmiştir. Araştırmaya altı öğrenci benzeşik örnekleme yapılarak seçilmiştir. Araştırma verileri 2011-2012 öğretim yılında odak grup görüşmesi ve yarı-yapılandırılmış görüşmelerle toplanmıştır. Toplanan veriler tematik olarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının; kişisel özellikleri, akran ilişkileri, öğretim elamanının rolü, teknoloji kullanım kültürü ve dersin rolü nedenleriyle intihal yaptıkları ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarına internetin hem intihal yapmayı hem de yapılan intihali ortaya çıkarmayı kolaylaştırdığı ve hızlandığı farkındalığı kazandırılmalıdır. Ayrıca onların etik ilkelere uygun internet kullanmaları sağlanmalıdır. Bunun sadece ders bazında değil kurumsal politikalar kapsamında yapılmasının daha işlevsel olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen adayı, intihal, olgubilim, odak grup.

I Was Not Aware I Plagiarized From Online Resources: A Phenomenological Research

Abstract

Many studies suggest that university students commit plagiarism in their academic studies, which is considered to be a major problem. The aim of this study is to develop an insight into the opinions of prospective elementary school teachers who plagiarize in their research reports about this experience. This study used a phenomenological design. A total of six students were selected for the study using homogeneous sampling. The research data were collected in 2011-2012 academic year using focus group discussions and semi-structured interviews. The collected data were analyzed thematically. The results revealed that the prospective teachers committed plagiarism due to personal characteristics, peer relationships, role of instructors, culture of the use of technology and role of the course. The prospective teachers need to develop awareness that the Internet makes it easy to plagiarize but, at the same time, it also makes it easy and instant to reveal plagiarism. They should also be informed about the ethical use of the Internet. Finally, realizing this not only in terms of courses themselves but also in terms of institutional policies could be more functional.

Key Words: Prospective teachers, plagiarism, phenomenology, focus group.

* Doç. Dr., Ali Ersay, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, ESKİŞEHİR
E-posta: alersoy@anadolu.edu.tr

Giriş

Birçok araştırma üniversite öğrencilerinin çalışmalarında intihal yaptıklarını ve bunun da önemli bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır (Austin ve Brown, 1999; Ersoy ve Karaduman, 2010; Ersoy ve Özden, 2011; Moon, 1999; Park, 2003; Perry, 2010; Szabo ve Underwood, 2004). İntihal; başkasına ait bilgi ve belgeleri kasıtlı olarak akademik amaçlı kendisinin bir ürünü olarak sunma (Pavela, 1997) eylemi olarak tanımlanabilir. Bir başka ifadeyle intihal, akademik bir çalışmada internetten ya da çeşitli kaynaklardan elde edilen materyalleri kopyalayarak veya kopyala-yapıştır biçiminde harmanlayarak sunma davranışdır (Ersoy ve Özden, 2011). İlkokuldan yükseköğretime kadar öğrencilerin çalışmalarında internet kaynaklarının kopyala-yapıştır biçiminde kullanımı nedeniyle intihal olaylarında bir artış olduğu görülmektedir (Devlin ve Gray, 2007; Evering ve Moorman, 2012; Sisti, 2007) Bu durum doğrudan internetten kaynaklanmamakla birlikte, internetin intihali kolaylaştırması ve hızlandırmasıyla açıklanabilir. Ayrıca, internet kaynaklarının etik kurallara göre kullanılmaması ve araştırma kültürünün gelişmemiş olması da internetin intihal amaçlı kullanımına neden olabilmektedir (Devlin ve Gray, 2007; Subrahmanyam ve Shamel, 2011).

İnternet, intihalin eskiye göre daha kapsamlı ve giderek büyüyen bir sorun olmasını (Batane, 2010) ve geçmiştenden daha kolay, hızlı ve ucuz yapılmasını sağlayabilmektedir (Campbell, Swift ve Denton, 2000). İnternetle bilgiye çok kolay ulaşabilmekte, ödevlerde ve raporlarda kopyala-yapıştır yapılabilmekte ve bunlar özgün birer çalışma gibi sunulabilmektedir (Batane, 2010). Bazı araştırmalarda üniversite öğrencilerinin kaynak göstererek ya da göstermeyerek internetten intihal yaptığı bulunmuştur (Campbell vd., 2000; Ersoy ve Karaduman, 2010; Hansen, 2003; Moon, 1999; Park, 2003; Szabo ve Underwood, 2004). Ancak internet kaynaklarını kullanarak intihalyapanlar yine internet aracılığıyla eskiye göre daha hızlı ve kolay belirlenebilmektedir. Bu bağlamda, internet ve intihal konusunda internetin hem intihal yapmayı hem de yapılan intihali ortaya çıkarmayı kolaylaştırdığı söylenebilir.

Alanyazında üniversite öğrencilerin intihal yapımlarıyla ilgili değişkenler farklılık göstermektedir. Bunlar; intihalin bilinmemesi (Brown ve Weible, 2006; McCabe ve Trevino, 1997; Woessner, 2004), çalışmanın son anda yapılması ve başarısız olma kaygısı (Perry, 2010; Szabo ve Underwood, 2004) öğretim elemanının intihali önemsememesi (Ersoy ve Özden, 2011), akran çevresi (Chapman vd., 2004) ve kültürel özellikler (McCabe vd., 2008; Teodorescu ve Andrei, 2009) gibi değişkenlerdir.

Türkiye’de kopya/intihal konulu araştırmalar üniversite düzeyinde fakültele, bölümlere ve programlara göre de gerçekleştirilmiştir. Örneğin, sınıf öğretmenliği programı öğrencileri (Ersoy ve Karaduman, 2010; Ersoy ve Özden, 2011), ilköğretim matematik öğretmenliği programı öğrencileri (Eraslan, 2011), tezsiz yüksek lisans programı öğrencileri (Durmuşçelebi, 2011), iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencileri (Arslantaş ve Acar, 2008) ve ilahiyat fakültesi öğrencileri (Kaymakcan, 2002) üzerine yapılan araştırmalar bunlardan bazılarıdır. Blankenship ve Whitley (2000), Nonis ve Swift (2001) ile Roig ve Caso (2005) tarafından yapılan araştırmaların sonuçları, üniversitede kopya gibi dürüst olmayan davranışlarda bulunan öğrencilerin meslek yaşamlarında da bu gibi davranışlara devam edebileceği veya dürüst olmayan davranışlara göz yumabileceği arasında çok güçlü bir ilişkinin olduğunu göstermektedir (Akt. Eraslan, 2011). Bu nedenle, hizmet öncesi eğitim sürecinde öğrencilerin kopya ve intihal konularındaki deneyimlerin bilinmesi geleceğe ilişkin önemli ipuçları verebilecektir. Genelde üniversite öğrencilerinin özelde ise öğretmen adaylarının akademik çalışmalarında intihal yapımları çok önemli bir sorun olarak görülebilir.

Sınıf öğretmenlerinin intihal gibi etik dışı davranışların önlenmesinde ve bu konuda bireysel ve toplumsal farkındalık oluşturulmasında işlevsel bir role sahip oldukları söylenebilir. Örneğin, Türkiye Bilimler Akademisi (2002) tarafından hazırlanan bir rapora göre; etik dışı davranışların dört nedeninden biri eğitim eksikliği olarak belirtilmektedir. Bireylere

akademik yaşamlarının ilk yıllarında bilimsel araştırma eğitiminin ve disiplininin verilmemesi etik dışı davranışların sürdürülmesinin temel nedenlerinden biridir. Sınıf öğretmenleri öğrencilerde bilimsel araştırma becerilerinin ve kültürünün gelişmesine yardımcı olmaktadır. Özellikle ilkökul öğrencilerinin yaptıkları proje, ödev ve performans görevlerinin değerlendirilmesi; öğrencilerin çalışmalarındaki kaynakların doğruluğunun kontrol edilmesi; çalışmaların internetten kopyala-yapıştır biçimde yapılıp yapılmadığının belirlenmesi gibi konularda sınıf öğretmenlerinin verdikleri dönütler öğrencilerin tutum ve davranışlarına yol gösterici olacaktır. Bu kapsamda, sınıf öğretmeni adaylarının gelecekteki mesleki yaşamlarında ahlak, dürüstlük ve etik gibi değerleri öğrencilere kazandıracığı düşünülürse; öğrencilerinin hazırladıkları ödevleri intihal, akademik yetkinlik ve internet gibi teknolojilerin etik kullanımı açılarından değerlendirecekleri varsayılırsa, rol model olma durumlarının ne kadar önemli ve işlevsel olacağı açıktır.

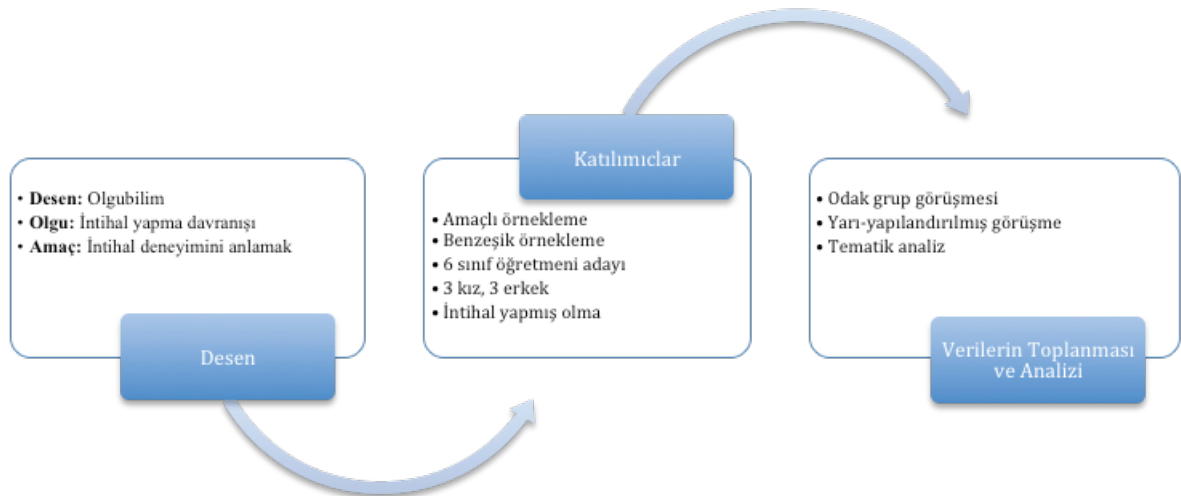
İlkokul dönemine karşılık öğrencilerin ödevlerinin değerlendirilmesinde sadece içerikle ilgili değil, kurallara uygun alıntı yapma konusunda da dönütler verilmelidir (Özenç Uçak ve Birinci, 2008). İlkokul öğrencilerine bilimsel araştırma becerilerini ve etik davranışları kazandıracak sınıf öğretmeni adayının kendisi bilimsel araştırma yöntemleri dersinde intihal yaparsa bu önemli

bir sorundur. Çünkü öğrencilik yaşamında kopya çekme davranışını sürdürenler meslek yaşamlarında da bunu devam ettirebilmektedir (Saunders, 1993) veya başkalarının benzer davranışlarını görmezden gelebilmektedir. Bu nedenle, öncelikle sınıf öğretmeni adaylarının kendilerinin bilimsel araştırma kültürüne sahip olmaları ve sahip olmayanların neden bu biçimde davrandıkları ve düşündükleri incelenmesi gerek bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Öğretmen adaylarıyla yapılan kopya çekme, intihal ve etik dışı internet kullanımını içeren araştırmaların çoğunun nicel yöntemlerle gerçekleştirilmiş olduğu görülmektedir. Bu bakımdan gerçekleştirilen araştırma bizzat intihal yapan öğretmen adaylarıyla yüz yüze görüşmelerle derinlemesine bir bakış açısı sunmak amacıyla için nitel yöntemlerden olgubilim deseniyle yürütülmüştür.

Sonuç olarak çalışmalarında intihal yapan sınıf öğretmeni adaylarının neden intihal yaptıklarının bilinmesi önemli bir araştırma konusu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu araştırmanın genel amacı araştırma raporlarında intihal yapan sınıf öğretmeni adaylarının bu deneyimlerine ilişkin görüşlerini anlamaya çalışmaktır.

Yöntem

Araştırma nitel paradigma desenlerinden olgubilim ile gerçekleştirilmiştir. Bu desen kapsamında izlenen araştırma süreci Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 1. Araştırma süreci

Desen

Olgubilim deseninde, yaygın uygulamaları ortaya çıkarmak ve katılımcılar tarafından oluşturulan anlamları tanımlamak ve açıklamak amaçlanır (Annells, 2006). Bu desende genelde şu iki soruya yanıt aranır: Bu olguya ilişkin algı/deneyimler nelerdir? Bu olguya ilişkin deneyimlerin meydana geldiği ortam ve koşullar nelerdir? (Cresswell, 2013). Araştırma raporlarında intihal yapan sınıf öğretmeni adaylarının bu deneyimlerini nasıl anlamlandırdıkları bu araştırmanın odağını oluşturmaktadır. Bu kapsamda araştırmada ele alınan olgu intihal olgusudur. Araştırma raporlarında internetten intihal yapan öğretmen adaylarının görüşlerindeki farklılıkları görmek ve grup etkileşimlerinden konuyla ilgili görüşlerini açıklamalarını sağlamak (Krueger ve Casey, 2000) ve intihal yapma nedenlerini anlamak amacıyla odak grup ve yarı-yapılandırılmış görüşmeleri içeren olgubilim deseni benimsenmiştir. Bir başka ifadeyle araştırmada raporlarında intihal yapan öğrencilerin; yaptıkları intihal olgusunu ve intihal yapma nedenlerini yaşamış oldukları bu deneyime dayalı olarak yine onların açıklamalarıyla anlamak amaçlanmıştır.

Katılımcılar

Katılımcılar benzeşik örnekleme yoluyla seçilmiştir (Glesne, 2013). Katılımcıların seçim süreci şöyle özetlenebilir: 2011-2012 öğretim yılında bir sınıf öğretmenliği programında yürütülen *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*

dersinde 100 öğrenciden 15'inin internetten intihal yaptığı belirlenmiştir. Derste öğrencilerin başarıları bir ara sınav, bir dönem sonu sınavı ve bir de ödev olarak hazırlanan araştırma raporuna göre değerlendirilmiştir. Araştırma raporunun kapsamı, öğrencilerin belirlediği bir konuda yapacakları pilot bir araştırmanın bilimsel araştırma süreçlerine uygun olarak bir araştırma raporu yazımını içermektedir.

Ders sürecinde, öğrencilere araştırma raporunun nasıl hazırlanacağı anlatılmış, örnek rapor hazırlama kılavuzu verilmiş, araştırma raporlarının kendilerinden elektronik olarak alınıp intihal yapıp yapılmadığının inceleneceği belirtilmiş, atıf yapma kuralları anlatılmış, kaynakların raporlarda nasıl yazılacağı örneklendirilmiş ve bir derste de bilimsel araştırma etiği konusu işlenmiştir. Hem yazılı çıktı hem de elektronik olarak alınan raporlar *Google'da* taranarak intihal olanlar belirlenmiştir. Tüm bu sürecin sonunda 15 öğrencinin intihal yapmış olması önemli bir sorun olarak görülmüştür. Bunun üzerine bu 15 öğrenciye e-posta yoluyla bir toplantı daveti gönderilmiştir. 10 öğrenci toplantıya geleceğini belirtmesine rağmen toplantıya altı öğrenci katılmıştır. Altı öğrenci de araştırmaya gönüllü olarak katılacağını belirtmiş, öğrencilere odak grup görüşmesi için randevu verilmiş, randevu gününde de odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin intihal olgusuna ilişkin deneyimleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin intihal olgusuna ilişkin deneyimleri

	Ece	Neşe	Cem	Fatma	Hasan	Ahmet
Başka derste intihal yaptın mı?	-	+	+	+	+	+
Daha önce yaptığın intihal fark edildi mi?	0	-	-	-	-	0
Çevrimiçi ödev sitesi üyeliğinin var mı?	-	+++	+	+	-	-
Araştırma raporundaki intihal durumu nedir?	1	1	1	2	1	1

(-):Hayır, (+): Evet; (0): Kapsam dışı; (1): Aynen sunulan çevrimiçi makale; (2): Aynen sunulan çevrimiçi bildiri.

Tablo 1'e göre, üçü kız, üçü erkek olan öğrencilerin beşi başka derslerde daha önce de intihal yapmıştır ve bu durum fark edilmemiştir. İki kız ve bir erkek öğrencinin çevrimiçi ödev sitelerine üye oldukları, hatta bunlardan bir kız öğrencinin üç farklı üyeliğinin olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin beşinin dergilerde yayımlanmış makalelerin yazar adını soyadını değiştirip kendi araştırma raporu olarak sundukları Google'da yapılan tarama ile ortaya çıkarılmıştır. Yine bir kız öğrencinin ise bir bildiri metnini kendi araştırma raporu olarak teslim ettiği Google taramasıyla belirlenmiştir. Öğrencilerle yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmelerde, öğrencilerden Neşe, Cem ve Hasan ödev olarak teslim ettikleri raporlarını intihal olarak tanımlarken; Ece, Fatma ve Ahmet ise yaptıklarının intihal olduğunu bilmediklerini söylemiştir. Buna göre, öğretmen adaylarından kimilerinin bilinçli kimilerinin ise bilmeden intihal yaptığı ortaya çıkmıştır.

Verilerin Toplanması

Olgubilim deseninde temel veri toplama tekniği görüşmedir. Olgulara ilişkin deneyim ve anlamları ortaya çıkarmada görüşme tekniği araştırmacılara etkileşim, esneklik ve ek irdeleme soruları sorma olanağı sunar (Richards ve Morse, 2007). Görüşmelerin birden fazla ve derinlemesine olması olgunun daha iyi anlaşılmasını sağlar. Bu kapsamda araştırma verileri önce odak grup görüşmesi daha sonra yarı-yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Odak grup görüşmesinde amaç, anlam çıkarma yerine anlamak; genelleme yerine çeşitliliği tanımlamak ve katılımcılara ilişkin açıklama yapmak yerine onların durumu nasıl algıladığını ortaya çıkarmaktır (Krueger ve Casey, 2000). Odak grup görüşmesi ve yarı-yapılandırılmış görüşmeler araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Odak grup görüşmesi 2,5 saat ve tek oturum olarak yapılmıştır. Odak grup görüşmesinin dökümü yapıldıktan sonra her bir katılımcıyla ayrı ayrı yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşmeler 20 dakika ile 45 dakika arasında değişen sürelerde gerçekleşmiştir. Yarı-yapılandırılmış görüşmelerle öğrencilerin odak grup görüşmesinde yüzeysel kalan görüşleri derinleştirilmiştir.

Önce odak grup görüşmesi, daha sonra yarı-yapılandırılmış görüşmelerin yapılması dört gerekçeye dayandırılarak açıklanabilir. Birincisi, öğrencilerin birbirleriyle etkileşimlerini işe koşarak onların bizzat yapmış oldukları intihal konusundaki genel görüşlerini anlamaya çalışmaktır. İkincisi, öğrencilerin çok fazla zamanlarını almamak ve arka arkaya bir den fazla yarı-yapılandırılmış görüşme yerine bir odak grup görüşmesinden sonra yarı-yapılandırılmış görüşmeyi tercih etmenin daha işlevsel olacağı düşünülmesidir. Üçüncüsü öğrencilerin görüşlerindeki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya çıkarmaktır. Dördüncüsü ise, yarı-yapılandırılmış görüşme sorularını odak grup görüşmesinden ortaya çıkan temalara dayalı olarak hazırlamaktır. Yarı-yapılandırılmış görüşmelerde öğretmen adaylarına gerek odak grup görüşmesinden elde edilen genel temalara gerekse de öğrencinin kendine özgü ifade ettiği özel durumuna ilişkin sorular yöneltilmiştir.

Verilerin Analizi

Odak grup ve yarı-yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler tematik olarak analiz edilmiştir (Liamputtong, 2009). Odak grup görüşme verileri, olguyu anlamak ve olguya ilişkin çeşitliliği çıkarmak amacıyla makro düzeyde tematik analiz yapılarak belli başlıklarda sınıflandırılmıştır. Örneğin, odak grup görüşmesinden elde edilen intihale ilişkin veriler, araştırma becerilerinde yetersizlik, derse yönelik algı/tutum, interneti yanlış kullanma gibi ana temalara ayrılmıştır. Bu nedenle, bulguların sunumu odak grup görüşme verilerini de içeren yarı-yapılandırılmış görüşme verileri üzerine temellendirilmiştir.

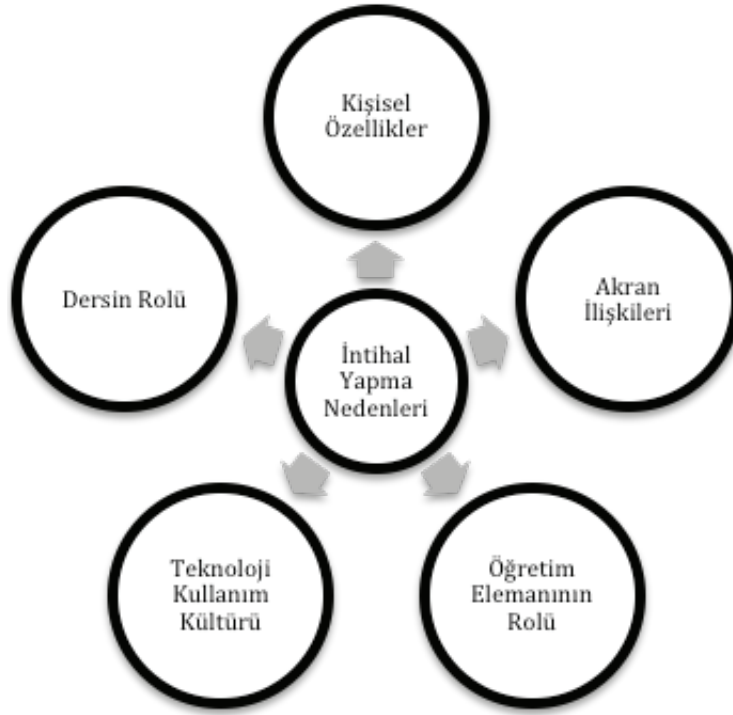
Yarı-yapılandırılmış görüşme verilerine uygulanan tematik analiz aşamaları şöyle özetlenebilir: Öncelikle yazılı döküm haline getirilen yarı-yapılandırılmış görüşme verileri birkaç kez okunmuştur. Sonra verilerdeki kelimeler, cümleler ve paragraflar kodlama için belirlenerek işaretlenmiştir. Bu işlem araştırmacı ve başka bir alan uzmanı tarafından ayrı olarak yapılmıştır. Daha sonra yapılan kodlamalar bir araya gelerek karşılaştırılmış ve farklı düşünülen kodlamalarda uzlaşmıştır. Sonunda tüm kodlamalar kategorilere ayrılmış ve temalar oluşturulmuştur. Bulgular,

tema başlıklarında yarı-yapılandırılmış görüşmelerden doğrudan alıntılar yapılarak yorumlanmıştır.

Bulgular

Odak grup görüşmesi üzerine temellendirilen yarı-yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde bulguların tematik analiz sonucunda öğretmen

adaylarının intihal yapma nedenlerine ilişkin beş tema oluşturulmuştur. Bu temalar; kişisel özellikler, akran ilişkileri, öğretim elemanının rolü, teknoloji kullanma kültürü ve dersin rolü biçiminde adlandırılmıştır. Araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının intihal yapmalarının temel nedenleri Şekil 2'de gösterilmiştir.

Şekil 2. Öğretmen adaylarının intihal yapma nedenleri

Kişisel Özellikler

Sınıf öğretmeni adaylarının intihal yapma nedenlerinden biri olan kişisel özellikler teması daha çok onların akademik yeterlikleriyle ilgilidir. Bunlar; araştırma yapmada kendini yetersiz hissetme, akademik görevleri son ana bırakma, özgüven eksikliği hissetme, mükemmeliyetçi düşünme ve akademik çalışmalarını üstün körü yaparak kolay yola başvurma gibi konuları içermektedir. Öğrencilerin kişisel özellikleriyle ilişkilendirdikleri intihal yapma konusundaki görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Yani biz aslında araştırmak istiyoruz. İnternette neler yapılmış gibisinden. Herhalde onların ki [İnternettekiler]

daha güzel geliyor. Sonra benzeteyim derken aynısını almış oluyoruz (Fatma).

Ya aslında interneti doğru kullanmıyoruz. Yani araştırmaları da doğru yapmıyoruz. Kolaya kaçıyoruz. Kopyala-yapıştır yapıp işin kolayına kaçıyoruz (Ece).

İnternet daha kolay gelmişti. Yani internette alıp nasıl yapmışlar? Yetişmedi mesela bazı cümleleri kuramıyordum kafamda. İnternetteki cümleleri almak daha kolay geldi. Yani kolaylığından dolayı diyeyim (Neşe).

Kolaya kaçmak için genellikle. Dersten geçmek için yani. Uğraşip yapmaktansa kolay internetten hazır ödevi verip geçmek daha mantıklı geliyor öğrencilere genelde (Hasan).

Kendi ödevim açısından konuşmak istersek yani ben son güne bıraktım. İnternetten bile araştırma yapamadım. Sizin gösterdiğiniz siteden vereyim de kurtulayım amacıyla yaptım (Cem).

Araştırma raporu olarak internetten aldığı tam metin bir bildiriye sunan Fatma, bunun nedeni için tam anlamıyla araştırma yapmayı bilmemeyi belirtmiştir. Fatma, bu durumun kendisinde bir özgüven eksikliğine yol açtığını ve araştırma ödevini kendisi yapmak yerine internettekilerin daha iyi olduğunu düşündüğü için oradan almayı tercih ettiğini ifade etmiştir. Fatma'nın daha nitelikli bir ödev yapma isteği ile araştırma konusundaki yetersizliği bir araya gelince internetten intihal yapmayla sonuçlanmıştır. Ancak Fatma yaptığı intihal olduğunu bilmediğini ve ders tekrarına kalmasına çok üzülüğünü belirtmiştir.

Ece, Neşe, Cem, Hasan ve Ahmet ise internetten indirdikleri tam metin makaleleri kendi hazırladıkları rapor olarak sunmuştur. Ece, Neşe, Hasan ve Ahmet indirdikleri makalelerdeki yazar ve dergiyle ilgili bilgileri silerken; Cem, indirdiği makalede sadece yazarın adını silip kendi adını yazmıştır. Cem'in araştırma raporu diye sunduğu makale İlköğretim Online dergisinde yayımlanan, Öğretmen adayları neden kopya çeker?¹ adlı makaledir. Adı geçen makale derste incelenen örnek makaleler arasında yer almaktadır. Cem, derste incelenen örnek makaleyi rapor olarak teslim etme nedenine ilişkin, özel bir üniversiteden devlet üniversitesine yatay geçiş yaptığını ve daha önceki üniversitesinde ödevlerini internetten aynen alıp verdiğini ifade etmiştir. Kendisi için bunun sıradan bir davranış olduğunu belirtmiştir. Öğretim elemanlarının ödevlere dönüt vermediğini ve ödevlerin okunmadığını düşündüğünü söylemiştir. Bu defa da böyle olacağını sandığını ancak öyle olmadığını gördüğünü açıklamıştır.

¹Bozdoğan, A. E., ve Öztürk, Ç. (2008). Öğretmen adayları neden kopya çeker? İlköğretim Online, 7(1), 141-149. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>

Ece, Neşe, Cem ve Hasan internet kaynaklarından yararlanmak yerine kopyala-yapıştır yapmanın daha kolay olduğunu düşünmektedir. Bu öğrenciler, interneti, kopya çekebilecekleri bir kurtarıcı olarak düşünmektedir. Bu nedenle, genelde ödevlerini son ana bıraktıklarını ve internetten yararlanmak yerine kolay yola başvurarak araştırma raporlarını aynen alıp teslim ettiklerini söylemişlerdir. Öğretmen adaylarından Ece'nin dışındakiler araştırma raporunu teslim tarihinden iki-üç gün önce yapmaya başladıklarını ifade etmiştir. Neşe, ödev yapma ve araştırma becerilerinin yetersiz olmasını ve bunun da özgüven eksikliğine neden olduğunu söyleyerek internette bulunduğu bilgi, ödev ve sunuların daha iyi hazırlandığını düşündüğünü belirtmiştir. Öğretmen adaylarının akademik yeterliklerine dayalı olarak araştırma becerilerinin yetersiz olduğunu düşünme, ödevi son ana bırakma ve kolay yola başvurma gibi nedenlerle özgüven eksikliği yaşama ve ben ne kadar yaparsam yapayım internetten bulduğum kadar iyi yapamam düşüncesiyle intihale başvurmaktadır.

Akran İlişkileri

Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının intihal yapma nedenlerinden biri de akran ilişkileridir. Akran ilişkileri kapsamında öğrenci arkadaşlarından yapacakları ödevle ilgili internet sitesi adresi alma ve araştırma raporunun nasıl yazılacağına ilişkin bilgi alma konuları öne çıkmaktadır. Öğretmen adaylarının açıklamalarından akran çevresinin ve bu çevredeki ilişkilerin intihal gibi dürüst olmayan akademik davranışların sergilenmesinde önemli bir bileşen olduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin intihal yapmalarında akran ilişkilerinin bağlantısı konusundaki görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Ben üst sınıflara geçen sene aslında sizin verdiğinizde üst sınıfta olan bir arkadaşıma sorduğumda bana biraz yardımcı olmaya çalışmıştı ama internet üzerinden ya da bir şey söylemdi bana. Sadece nasıl yapmam gerektiğim konusunda yardımcı olmaya çalıştı (Ece).

Hocam mesela ben öğretim kitaplarımı almaya çalıştım elimden geldiğince. Hani daha sonradan da işime yarar diye. Ama arkadaşlarım bana diyordu. Niye alıyorsun ki hani internette bunlar zaten var. Bulabileceğin bir şeye niye para veriyorsun (Fatma).

Ve şöyle bir şey var derslerde mesela bir ödev verildi. Bizden önce alan arkadaşlar diyor. İşte şu sitede şunlar var. Oradan yapabilirsin deniliyor yani hiç uğraşmayayım gibisinden (Neşe).

Öğretmen adaylarının dersi alan üst sınıf öğrencileriyle derse ilişkin bilgi alış-verişi içinde oldukları anlaşılmaktadır. Ancak bunun öğrencilerin intihal yapmaları açısından olumlu ve olumsuz sonuçları olduğu görülmektedir. Çünkü bazı üst sınıf öğrencileri doğrudan kendisine görüş soran öğrenciyi internet adresi vererek intihale yönlendirmektedir. Örneğin, Fatma ve Neşe adlı öğrenciler derse ilişkin görüşlerini aldıkları üst sınıftaki arkadaşlarının yönlendirmesi ve onların internet adresleri vermesi nedeniyle intihal yaptıklarını söylemiştir. İntihal yapmada içinde bulunan akran kültürünün ortam oluşturduğu görülmektedir. Fatma, kaynak kitapları kullanmak istemesine rağmen arkadaşlarının görüşlerinden etkilenerek internette intihal yapmıştır. Benzer biçimde Neşe’de üst sınıftaki arkadaşlarının önerdiği internet sitelerinden bulduğu bir makaleyi araştırma raporu olarak dönem sonunda teslim etmiştir. Neşe, aynı zamanda intihal yapan öğrenciler içinde üç paralı çevrimiçi ödev sitesine üye olan tek kişidir. Her ne kadar arkadaşlarının yönlendirmesiyle intihal yaptığını ifade etse de, Neşe, kendisinin de böyle bir eyleme yatkın olduğunu düşünmektedir. Dolayısıyla Neşe örneğinde olduğu gibi akran çevresi ve öğrencin kişisel özellikleri uyumluysa intihal daha kolay yapılabilir.

Ece, sadece araştırma raporunu nasıl yazması gerektiği hakkında üst sınıftaki arkadaşından bilgi aldığını söylemesine rağmen yine de internette intihal yapmaktan çekinmemiştir. Oysa Ece’ye arkadaşı internette ödevi kopyalayıp yapmasına ilişkin bir öneride bulunmamıştır. Ece, birinin yönlendirmesiyle değil kendi isteğiyle intihal yapmıştır. Ayrıca, bu ders kapsamında her yıl aynı konuda araştırma raporu hazırlanmamasına ve

araştırma konusunun öğrenciler tarafından seçilmesine olanak sağlanmasına rağmen intihal yapan öğretmen adaylarının araştırma konusu seçmek yerine hazır makalelerden seçme yoluna başvurdukları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda internette kaynak tarama ve konu araştırması yapmak yerine, hazır makale seçme araştırması yapıldığı gibi bir sonucun ortaya çıktığı görülmektedir. Bunun böyle olmasında da akran ilişkilerinin katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Öğretim Elemanının Rolü

Öğrencilerin intihal yapma nedenleri arasında dersin öğretim elemanının rolü de bulunmaktadır. Katılımcılara göre; öğretim elemanının derste yapılacak çalışmalara önem vermediğini hissettirmesi, onların derse bakışlarını etkilemektedir. Bir başka ifadeyle, öğretim elemanının bir taraftan mükemmel bir ödev isterken diğer taraftan öğrencilerin ödevlerine yüzeysel bir biçimde dönüt vermesi ya da hiç vermemesi, katılımcılar tarafından intihal yapma nedenleri arasında gösterilmektedir. Öğrencilerin intihal yapımlarıyla öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Özel üniversiteden geldim. Yani orada da yapmıştım bunu [intihali]. Orada yakalanmamıştım. [Gülüyor]. Buraya geldim yakalandım. Yani fark etmiştim hocam. Sizin yakalayacağınızı. Hani benim için bir sürpriz olmadı (Cem).

Öğretim görevlisi bence de büyük bir etken. Çünkü ben daha önce de kopya çektiğimi söylemiştim. Söylediğimde ben internette yaptım. Kısa bir ödevdi. Ancak arkadaşlarım vardı. Onlar kendileri yaptılar ödevlerini. Çok baya bir uğraştılar. Ben o ödevden 100 aldım. Arkadaşlarım 50, 60 falan aldılar (Ahmet).

Aslında mükemmeliyetçi öğretim üyeleri var. Ondan kaynaklı da dört dörtlük istediklerinden kaynaklı da biraz daha internete kaçıyoruz. Özellikle bazı hocalarımızda var bu. Ondan kaynaklı haliyle dört dörtlük vermek istiyoruz. Ve alıntılarda yapıyoruz. Kendi cümlelerimizmiş gibi hocaya veriyoruz (Ece).

Mesela bir derste ben [sunu yapmaya] çıktım. Ödevlerimizi tek tek hoca eleştiriyordu. Kendim yapmıştım. Ama hoca baya eleştirdi, eleştirdi. Hani şurasını şöyle böyle yap demedi. (...) Sonra da başka bir arkadaş çıktı. Onunkini beğendi. İnternette mi yaptın dedi. Hayır dedi. Ama ben onun internette o ödevini gördüm. Cümlelerini gördüm. Dedim demek ki araştırılmıyor [Hocalar ödevleri ayrıntılı incelemiyor]. (...) Kendimiz yaptığımızda eleştiriliyoruz. İnternetteki doğru kabul ediliyor. (...) Hoca daha iyi araştırırsa cesaret edilemez ama (Fatma).

Öğretim elemanı ders kapsamında bir zorunluluktan dolayı ödev verdiğini hissettirirse ya da okumadan yüksek not vermek gibi davranışlarla ödev önem vermediğini sezdirirse; öğrenciler de o çalışmaya önem vermediklerini söylemektedir. Öğrenciler, bu durumun sadece bir dersle ilgili olmadığını öğretim elemanlarına yönelik öğrenci algısıyla bağlantılı olduğunu ve bu algının da öğrencileri intihal gibi davranışlara yönelttiğini düşünmektedir. Yine öğretim elemanı öğrencilerin çalışmalarına yüzeysel dönütler verdiğinde ya da öğrencilerden mükemmel ödevler yapmalarını istediğinde de öğrenciler intihale başvurabilmektedir.

Cem ve Ahmet derslerde çoğunlukla kopya ödev yaptıklarını ama bunu öğretim elemanlarının fark etmediğini söylemişlerdir. Bu durumun kendilerinde kopya ödev yapmayı pekiştirdiğini düşünmektedirler. Örneğin, Ahmet'in kopya yaptığı ödevden 100 alması, ödevini kendisi yapan arkadaşlarının 50-60 gibi bir not alması onun intihal yapmasının en önemli nedenlerinden biridir. Cem, bu ders için ödev olarak sunduğu raporun kopya olduğunu öğretim elemanının hissettiğini belirtmiştir. Çünkü Cem, araştırma raporu olarak derste incelenen makalenin aynısını vermiştir. Fatma ise, kendi yaptığı bir sunum ile arkadaşının internette yapmış olduğu bir sunuma öğretim elemanının farklı dönütler verdiğini belirtmiştir. Fatma da internetteki sunuların kendi hazırladığı sunudan daha iyi olduğunu kabul etmekte ama öğretim elemanının internetteki bir sunu ile öğrencinin kendi hazırladığı bir sununun

aynı değerde olmadığını takdir etmesini beklediğini söylemiştir. Öğretim elemanı bunu yapmayınca Fatma da not için ödevlerde intihal yapılabileceğini düşündüğünü ve kendisinin de bu nedenle internette hazır bir bildiri indirerek araştırma raporu diye teslim ettiğini ifade etmiştir.

Teknoloji Kullanım Kültürü

Gerçekleştirilen araştırmanın bulgularına göre, sınıf öğretmeni adaylarının intihal yapma nedenlerinden biri de teknoloji kullanım kültürüdür. Burada öğrenciler interneti temel bilgi kaynağı olarak görmekte ve interneti bir kurtarıcı gibi algılamaktadır. Öğrencilerin intihal yapımlarıyla teknoloji kullanım kültürü konusundaki görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Biz zaten [araştırma yapmayı] bilmiyoruz. Hani tek kaynak internet kalıyor. Yani internette çok kişi zaten sunuyorlar. İnternette bakıyoruz oradan araştırma böyleymiş falan diyoruz. Çünkü öğretmenlerimiz ya da hocalarımız anlatıyor. Ama havada kalıyor. Çünkü daha önce böyle bir şeyle karşılaşmamışız. Yani lise hayatımızdan üniversite iki, üçüncü sınıfa geldik. Hala yani mesela tam onu kavramış değiliz. Çünkü hiç sunulmuyor. Çünkü kendimiz yapmıyoruz. Bir deneyimimiz yok. Çevremizde yani illa okulla sınırlı değil, hocalar olsun, öğretmenler olsun ya da konu komşu olsun. Hani bilen eğitimli insanlar olsun pek bir şey bilmiyoruz açıkçası. Onlar bile internette bakıp cevaplıyorlar (Neşe).

İnternette kopya ödev neden yapıyoruz? Yani biz aslında araştırmak istiyoruz. Aslında internette neler yapılmış gibisinden. Herhalde onların ki daha güzel geliyor. Sonra benzeteyim derken aynısını almış oluyoruz (Fatma).

Öğrencilerin açıklamalarından internet gibi teknolojilerin olumsuz kullanımının neden olduğu intihal olayların yaşandığı bir kültürün varlığı anlaşılmaktadır. İntihal yapma nedenini internetle ilişkilendirerek açıklayan Neşe ve Fatma, genelde araştırma yapmayı bilmeme

nedeniyle internetteki kaynakları doğru olarak gördükleri ve interneti özellikle ödev yapma sürecinde bir kurtarıcı olarak algıladıklarını ifade etmişlerdir.

Dersin Rolü

Öğrencilerin intihal yapma nedenleri arasında derse ilişkin algıları da yer almaktadır. Burada öğrencilerin derste öğrendiklerini yaşamla ilişkilendirebilmeleri işlevsel görülmektedir. Eğer öğrenciler dersin yaşamlarında bir işe yarayacağını görmezlerse derse önem vermemekte ve sadece derse geçmek için çalışmaktadır. Böylece intihal dahil olmak üzere derse geçmek için dürüst olmayan farklı yollara başvurulabilmektedir. Öğrencilerin intihal yapımlarıyla dersin rolü konusundaki görüşlerinden örnekler aşağıda verilmiştir:

Mesela bu ders işimize yarayacak mı? Sadece geçeyim yeter bana diye düşünenler de var (Fatma).

Notumuzu alalım gidelim mantığı olduğu için. Yani bunu kendim için de söylüyorum. Yani ödevi yapayım. Bir an önce bitsin. Hani mantığı olduğu için, olduğu için daha çok bu açıyla düşünmüyoruz yaptıklarımızı diyeyim (Ahmet).

Mesela bu dersten kalana kadar kopya falan ödevin hani bize karşı not olarak ya da geri tekrar olarak döneceğini mesela bilmiyorduk diyeyim açıkçası. Ben de hala düşünüyorum. Hani bu konuda o bilincin farkında değiliz yani. Sonradan fark ediyoruz ama. O zaman iş isten geçmiş oluyor zaten (Neşe).

Yukarıdaki alıntılara göre, öğrencilerin intihal yapma nedenleri arasında derse yükledikleri önem derecesinin yansımaları görülmektedir. Bu öğrenciler programdaki derslerini; önemsiz, yaşamda işine yaramayacak, ödevleri yapılacak ve sınavlarına girilerek geçer bir not alınacak dersler ve mutlaka çalışması gereken ve önem verilmesi gereken dersler biçiminde iki sınıfa ayırmaktadır. Bu öğrencilere göre, eğer bir ders önemsiz sınıfında ise, o derse ilişkin çalışmalar sadece yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Bu nedenle önemsiz olarak adlandırılan derste internete yer alan kaynaklar aynen kullanılabilir. Öğretmen adaylarına göre,

bir dersin önemli olduğu ya da yaşamda ne işe yarayacağı tamamen o öğrencinin öznel yargısına bağlıdır. Bu çalışmada da bazı öğrenciler *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* dersinin ve bu derste öğreneceklerinin ne işe yaradığını anlayamadıklarını açıklamıştır. Bu durum öğrencileri araştırma raporunu yazarken intihal yapmaya yöneltmiştir. Örneğin hazırladığı araştırma raporunu dersin bir gereği olarak yaptığını belirten Neşe, raporunda intihal yaptığı için ders tekrarını hiç düşünmediğini ifade etmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Öğrencilerin beşi tam metin makaleleri, biri de bir bildiri metnini internetten indirip kendi raporu gibi teslim ederek intihalin tanımına uygun bir davranış sergilemiştir. Bu davranışın nedenleri ve bunu besleyen koşullar eğitimsel, sosyal, psikolojik, teknolojik ve kültürel olarak ayrıca incelenebilir. Öğrenciler yaptıkları intihalin nedenlerini; kişisel özellikleri, akran ilişkileri, öğretim elemanın rolü, teknoloji kullanım kültürü ve dersin rolüyle ilişkilendirerek açıklamıştır. Araştırma yeterliklerindeki eksiklikler ve çalışmaları son anda yapma davranışı kişisel özelliklere dayalı intihal yapmaya verilen örnekler arasında yer almaktadır. Üst sınıflardaki öğrencilerin arkadaşlarını internet sitelerine yönlendirmesi akran ilişkileri kapsamındaki intihal nedenidir. Öğretim elamanının ödevleri okumadan not verdiği algısı da intihal nedenleri kapsamındadır. Son ana bırakılan ödevlerin yapılmasında internetin bir kurtarıcı olarak görülmesi teknoloji kullanım kültürüyle ilgili intihal nedenidir. Dersin rolü kapsamında yapılan intihal ise, dersinin önemli görülmemesiyle ilişkilendirilerek açıklanmıştır.

Bilimsel araştırma yöntemleri dersinde intihal yaptıkları için bu araştırmanın katılımcıları olan öğretmen adayları araştırma becerileri konusunda kendilerini yetersiz görmektedir. Bu durum, öğrencilerin *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* dersine üniversiteye gelene kadar karşılaşmamış olmalarıyla açıklanabilir. Yine öğrencilerin, üniversite öncesi eğitimleri sırasında yaptıkları ödev, proje ve performans görevleri gibi çalışmalarına ilişkin kendilerine intihal, alıntı kuralları ve bilim etiği açılarından yeterli ve etkili dönütler verilmemiş olması, onların intihal yapma nedenleri arasında

düşünülebilir. Bu doğrultuda öğrenciler etik, intihal, araştırma becerileri ve araştırma kültürü konularından gerçekten habersiz olabilirler. Nitekim öğretmen adaylarının bilimsel makaleleri değerlendirmede yetersiz oldukları (Taşdemir ve Taşdemir, 2011), internetteki ödev sitelerini zaman kazanma, arkadaşlarının önerileri, ödev sitelerinin yaygınlaşması ve çok fazla ödev verilmesi nedenleriyle kullandıkları bulunmuştur (Arkan ve Altun, 2007). Matematik öğretmen adaylarının, rapor ve slaytları internetten kopyala-yapıştır yaparak hazırladıkları (Eraslan, 2011) ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmeni adaylarının yaptıkları ödevlerin %94'ünde internet kaynakları kullanıldığı ve ödevlerin %13'ünde intihal yapıldığı bulunmuştur (Ersoy ve Karaduman, 2010). Araştırma sonuçlarıyla da uyumlu olan öğretmen adaylarının araştırma becerileri konusundaki yetersizliklerinin yanı sıra, bilimsel araştırma yöntemleri dersinde araştırma becerilerine yer verilmesine rağmen öğrencilerin yaşamlarında bu konuların karşılık bulmadığı söylenebilir.

Gerçekleştirilen araştırmanın konuyla ilgili diğer araştırmalarla örtüşmeyen sonucu, öğrencilerin bilimsel araştırma dersinde bilim etiği konularına değinilmesine rağmen intihal yapmalarıdır. Bunu açıklamak oldukça zordur ve ayrıca incelenmesi gereken bir konu olarak görülmektedir. Çünkü, intihal yapma davranışı eğitim, sosyal, psikolojik, teknolojik, bireysel, kültürel gibi bir çok etmenle ilişkilidir. Ancak bu çalışma için katılımcıların açıklamalarına da dayalı olarak, bilimsel araştırma dersinde intihal yapmanın temel nedenleri arasında üniversite eğitimi sürecinde gerek öğretim elemanlarının gerekse de öğrencilerin derslere çok fazla önem vermemesi, öğrencilerin bir biçimde dersten geçer not almayı düşünmesi ve intihal gibi etik dışı davranışların kurumsal düzeyde fakültelerde ve kamusal anlamda da toplum düzeyinde çok fazla önemsenmemesinin yaygın düşünceler olduğu söylenebilir.

Öğretmen adaylarının açıklamalarına göre, ödevlerin okunmadan değerlendirildiğine ilişkin öğretim elamanına yönelik algı ile derse atfedilen önem derecesi de intihal yapmada belirleyici olmaktadır. Bu bulgu öğretmen adaylarının internetten kopya ödev yapmaları ile öğretim elemanı kaynaklı kimi değişkenlerin ilişkili olduğu (Ersoy ve Özden, 2011); kopya davranışların hem öğrencinin

hem de öğretmenin ortak bir ürünü olarak değerlendirildiği (Özgüngör, 2008) ve öğretmenlerin adil davranmadığı durumlarda öğrencilerin kopyaya yöneldiği (Murdock, Hale ve Weber, 2001) biçimindeki araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına dayalı olarak bazı öneriler getirilmiştir. Önerilerden birincisi, öğrencilerin çalışmalarına dönüt verilmediğinde öğrencide ödevin öğretim elemanı tarafından okunmadan not verildiği algısı oluşabilmektedir. Bu nedenle, eğer öğretim elemanı öğrencilerin ödevlerine dönüt vermeyecekse dersinde ödev gibi çalışmaları yaptırmaması önerilir. Böylece öğrencilerin intihale yönelmesi ve intihal gibi olumsuz davranışların pekiştirilmesi önlenilecektir. İkincisi, intihal çoğu zaman sadece öğretim elemanı ya da dersin rolüyle, öğrencinin özellikleriyle, teknoloji kültürü ve akran ilişkileriyle ortaya çıkan bir olgu değildir. Kimi zaman eğitim sistemindeki başka sorunların da göstergesi olabilir. Örneğin, öğrencilerin intihal yapmalarında yetersiz cezalar ve görmezden gelme gibi kurumsal politikalar (Akbulut vd., 2008) da intihalin sürdürülmesini sağlayabilmektedir. Bu nedenle intihal konusunda ders kapsamının yanı sıra kurumsal çerçevede politikalar üretip yaşama geçirilmesi daha işlevsel olacaktır. Çünkü bu araştırmada intihal yaptıkları için kendileriyle görüşme yapılan öğretmen adaylarına ders sürecinde intihal ve araştırma etiği konularında bilgi verilmiştir. Bu bilgilere rağmen öğrenciler intihal yapmıştır. Üçüncüsü, bilimsel araştırma ve etik kültürünün daha küçük yaşlardan başlayarak kazandırılması gerekmektedir. Sonucusu ise, öğretmen adaylarına internet intihal yapmayı kolaylaştırdığı gibi bunu ortaya çıkarmayı da kolaylaştırdığı ve hızlandırdığı konusunda farkındalık oluşturacak ve onların etik ilkelere uygun internet kullanmalarını sağlayacak politikalar geliştirilmelidir. Örneğin, öğretmen adayları eğitim fakültesine kayıt yaptırdığında bir uyum programı kapsamında intihal konusunu içeren bir eğitim verilebilir. Öğretmen eğitimi programlarına dijital kültür, eğitimde teknoloji kullanımı ve güncel sorunlar, elektronik kaynakların kullanımı, internet ve etik, kopyala-yapıştır kültürü ve sonuçları gibi konuları içeren eğitimde dijitalleşmeyle ilgili içeriği sürekli güncellenen dersler konulabilir.

KAYNAKÇA

- Akbulut, Y., Şendağ, S., Birinci, G., Kılıçer, K., Şahin, M.C., & Odabaşı, H. F. (2008). Exploring the types and reasons of Internet-triggered academic dishonesty among Turkish undergraduate students: Development of Internet-triggered Academic Dishonesty Scale (ITADS). *Computers & Education*, 51(1), 463-473.
- Anells, M. (2006). Triangulation of qualitative approaches: Hermeneutical phenomenology and grounded theory. *Journal of Advanced Nursing*, 56(1), 55-61.
- Arıkan, Y. D., & Altun, E. (2007). A research on preschool and primary student-teachers' use of online homework sites. *İlköğretim Online*, 6(3), 366-376. [Online] <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Arslandaş C., ve Acar, G. (2008). Son sınıf öğrencilerinin akademik yaşamdaki ve iş hayatındaki sahtekarlığa ilişkin algılamaları. *Yönetim*, 19(60), 32-47.
- Austin, M. J., & Brown, L. D. (1999). Internet plagiarism: Developing strategies to curb student academic dishonesty. *The Internet and Higher Education*, 2(1), 21-23.
- Batane, T. (2010). Turning to turnitin to fight plagiarism among university students. *Educational Technology & Society*, 13(2), 1-12.
- Brown, B. S., & Weible, R. (2006). Changes in academic dishonesty among MIS majors between 1999 and 2004. *Journal of Computing in Higher Education*, 18(1), 116-134.
- Campbell, C. R., Swift, C. O., & Denton, L. T. (2000). Cheating goes hi-tech: Online term paper mills. *Journal of Management Education*, 24, 726-740.
- Chapman, K. J., Davis, R., Toy, D., & Wright, L. (2004). Academic integrity in the business school environment: I'll get by with a little help from my friends. *Journal of Marketing Education*, 26, 236-249.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry & resaerch design: Choosing among five approaches* (Third edition). New York: Sage.
- Devlin, M., & Gray, K. (2007). In their own words: A qualitative study of the reasons Australian univeristy students palgiarize. *Higher Education & Development*, 26(2), 181-198.
- Durmuşçelebi, M. (2011). Lise öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının kopya çekme davranışlarına ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(1), 77-97.
- Eraslan, A. (2011). Matematik öğretmeni adayları ve kopya: Hiç çekmedim desem yalan olur. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 52-64.
- Ersoy, A., ve Karaduman, H. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının hazırladıkları araştırma raporlarında dijital aşırma: Google arama motoru örneği. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Tam Metinler* içinde (s. 529-534). Ankara: Cantekin Matbaası.
- Ersoy, A., ve Özden, M. (2011). Öğretmen adaylarının ödevlerinde internetten intihal yapmalarında öğretim elemanının rolüne ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 10(2), 608-619. [Online] <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Evering, L. C., & Moorman, G. (2012). Rethinking plagiarism in the digital age. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 56(1), 35-44.
- Glesne, C. (2013). *Nitel araştırmaya giriş* (2. Baskı). A. Ersoy ve P. Yalçınoğlu (Çev. Edt.). Ankara: Anı Yayıncılık. [Orijinal baskı 2011].
- Hansen, B. (2003). Combatting plagiarism. *The CQ Research*, 13(32), 773-796.
- Kaymakcan, R. (2002). İlahiyat öğrencilerinin kopya çekmeye karşı yaklaşımları. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5, 121-138.

- Krueger, R. A., & Casey, M. A. (2000). *Focus groups: A practical guide for applied research*. (3rd edition). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Liamputton, P. (2009). Qualitative data analysis: Conceptual and practical considerations. *Health Promotion Journal of Australia*, 20(2), 133-139.
- McCabe, D. L., & Trevino L. K. (1997). Individual and contextual influences on academic dishonesty: A multi-campus investigation. *Research in Higher Education*, 38, 379-396.
- McCabe, D. L., Feghali, A., & Abdallah, H. (2008). Academic dishonesty in the Middle East: Individual and contextual factors. *Research in Higher Education*, 49, 451-467.
- Moon, J. (1999). How to... stop students from cheating. *The Times Higher Education*. <http://www.timeshighereducation.co.uk/story.asp?storyCode=147580vesectioncode=26> adresinden 15 Mayıs 2012 tarihinde alınmıştır.
- Murdock, T., Hale, N., & Weber, M. J. (2001). Predictors of cheating among early adolescents: Academic and social motivations. *Contemporary Educational Psychology*, 26, 96-115.
- Özenç Uçak, N., ve Birinci, H. G. (2008). Bilimsel etik ve intihal. *Türk Kütüphaneciliği*, 22(2), 187-204.
- Özgüngör, S. (2008). Üniversite öğrencilerinde öğretmene ilişkin algıların ve öğrenci özelliklerinin kopya çekme davranışlarıyla ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 68-79.
- Park, C. (2003). In other (people's) words: Plagiarism by university students-literature and lessons. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 28, 471-488.
- Pavela, G. (1997). Applying the power of association on campus: A model code of academic integrity. *Journal of College and University Law*, 24, 97-118.
- Perry, B. (2010). Exploring academic misconduct: Some insights into student behaviour. *Active Learning in Higher Education*, 11, 97-108.
- Richards, L., & Morse, J. M. (2007). *Readme first for a user's guide to qualitative methods* (Second edition).. Thousand Oaks: Sage.
- Saunders, E. J. (1993). Confronting academic dishonesty. *Journal of Social Work Education*, 29(2), 224-231.
- Sisti, D. A. (2007). How do high school students justify Internet plagiarism? *Ethics & Behavior*, 17(3), 215-231.
- Szabo, A., & Underwood, J. (2004). Cybercheats: Is information and communication technology fuelling academic dishonesty? *Active Learning in Higher Education*, 5, 180-199.
- Subrahmanyam, K., & Shamel, D. (2011). Digital worlds and doing to the right thing: Morality, ethics and, civic engagement. In *Digital Youth* (pp. 103-122). New York: Springer.
- Taşdemir, M., ve Taşdemir, A. (2011). Öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaları inceleme yeterlikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26, 343-353.
- Teodorescu, D., & Andrei, T. (2009). Faculty and peer influences on academic integrity: College cheating in Romania. *Higher Education*, 57, 267-282.
- TÜBA. (2002). Bilimsel araştırmalarda etik ve sorunlar. Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları.
- Woessner, M. C. (2004). Beating the house: How inadequate penalties for cheating make plagiarism an excellent gamble. *Political Science and Politics*, 37, 313-320.

Summary

Introduction

University students commit plagiarism in their academic studies and this is regarded to be a major problem. Plagiarism can be defined as the act of presenting others' information and documents as if they are one's own. With the widespread use of the Internet, there seems to be an increase in cases of plagiarism. However, this is not a situation arising directly from the Internet itself, but it is abuse of the Internet. It is true that the Internet has made it easier and faster to commit plagiarism. On the other hand, it also helps reveal acts of plagiarism more easily and rapidly. Plagiarism from the Internet seems to have become prevalent among university students recently. The main objective of this study is to develop an insight into the opinions of prospective elementary school teachers who plagiarize in their research reports about this experience.

Methodology

This study used a phenomenological design based on qualitative research approach. There were 100 prospective elementary school teachers taking Scientific Research Methods course in the 2011-2012 academic year and 15 of them were proven to have plagiarized using Internet resources in their year-end research reports. Using homogeneous sampling, the study enrolled six students out of these 15 students who agreed to participate. The research data were collected from focus group discussions and semi-structured interviews. The collected data were analyzed thematically.

Findings

The results revealed that the prospective elementary school teachers committed plagiarism due to personal characteristics, peer relationships, role of faculty members, culture of the use of technology and role of the course. Their personal characteristics were associated with their academic competencies. These included issues such as feeling inadequate in conducting research, procrastinating academic tasks, lack of self-confidence, thinking in a perfectionist way and taking the easy way out by carrying out academic studies imprecisely. The issues

related to peer relations included learning web site addresses from their friends for their assignments and getting information from their friends about how to write a research report. Peers and peer relations seem to play a key role in committing plagiarism. With respect of the role of instructors, the study found that the students preferred plagiarism when instructors made students feel that he or she did not care much about the studies in a course, asked for a perfect assignment, or provided little or no feedback about their works. The issues related to the culture of the use of technology included the students' misconception that the Internet is a basic source of information and a savior. Finally, regarding the role of a course, the results showed that students do not think a course is important and they just study to pass it if they do not realize that the same course can be useful in their lives. Therefore, they can choose various dishonest paths including plagiarism in order to pass that course

Discussion

Some functional strategies might be adopted in order prevent students from committing plagiarism in writing tasks such as preparing research notes. To begin with, if the instructor of a course is not to provide feedback for students' assignments, he or she shouldn't ask for tasks like them. This can make it easy for students to turn to plagiarism and it can promote negative behaviors such as plagiarism. Next, plagiarism may often be indicative of other problems within the educational system. For this reason, adopting and implementing policies not only in terms of courses themselves but also at institutional level could be more functional. Also, individuals need to be introduced to the culture and ethics of scientific research beginning from early age. Finally, prospective elementary school teachers need to develop awareness that the Internet makes it easy to plagiarize but, at the same time, it also makes it easy and instant to reveal plagiarism and policies that will help them use the Internet based on ethical principles should be developed.